

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՇՈՂԱՆՆԵՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՍՏԱԳՐԱՏՈՒՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻՍ, ԵՍԿԻ ՊԱՆԲ ՕՍՏԱՆԻ
Խմբագրութեան ուղղութեամբ նամակ կամ այլ
գրութիւն ետ չի դարձուիր

Bureaux du Journal - HAÏRÉNIK -
HAÏATA, ancien local de la BANQUE IMP. OTTOMANE

10 ՓԵՐԱՅ

ՄԱՋԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ և ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

10 ՓԵՐԱՅ

خلطه ده اسكي باق عثمانيه
حيره نيك غزه ته سی اداره سته

10 ՓԵՐԱՅ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ				
Պարսկ. Տարեաց	300	Թև	75	ՊԵՏԻՍ
Պարսկ. Տարեաց	150	»	40	»
Պարսկ. Տարեաց	300	»	100	»
»	150	»	50	»
»	75	»	25	»
Օտար Երկրաց	300	»	25	Փրանք
Թ. Քաղաքի Ժամերը խմբագրութեան վրայ				
(Դրամի փոխարէն փոստայն փուլ կը դրուի 100				
դրէի տեղ 115 դրէ)				

Կը խնդրուի մեր գաւառաբնակ
բաժանորդներէն որ բարեհաճին
փութացնել իրենց բաժանորդա-
գիններուն վճարումը:

ՔԱՐԷ ՏԱԽՏԱԿ

Երկու տարի առաջ է որ կաղ-
մուեցաւ Կոտայկոյ Հոգաբարձութիւնը.
անդամները աշխատասէր, եկեղե-
ցական ու աշխարհական օրէնքնե-
րու տեղեակ, ծառայութիւն մա-
տուցանելու եւանդով լեցուած, ըս-
կըսան դորձի ձեռնարկել: Պատ-
կառելի ատենապետը որ չուզեր ո՛ր
է չէնքի հիմը աւաղի վրայ ձգել
այլ անխախտ քարերու վրայ զետե-
ղելու տենչացող է, խելքը մտքը
նուիրեց յօրինելու համար կանոնա-
գիր մը որով ազգին եղած կտակ-
ները վազփի դրութեամբ կատար-
ուելով զերծ մնան ո՛ր է վտան-
գէ, թէ, նուիրատուն եւ թէ՛
նուիրաւորն համար: Այդ կանո-
նագիրն ալ հրատարակեցինք. կար-
ծենք թէ ամէն ձեռնհաս անձե-
րու համարումով լաւ դորձ մըն է:
Իր աւանդին արդեւ, դեռ կա-
նոնագիր չհրատարակուած, 3,000
ոսկի վազփի դրութեամբ կտակ մը
ունեցանք, եւ այս օրերս կը սուր
թէ կին մըն ալ 300 ոսկի կը թո-
ղու, իր մահէն ետքը կէսը Հիւան-
դանոցին, կէսը Արուեստանոցին
յատկացնելու համար:

Այս ամէնը շատ տղէկ, եւ յու-
սալիր սպասենք որ հետզհետէ մանր
ու խոշոր կտակներ տալիս շատ ու-
նենանք, քանի որ աւելի վստա-
հութիւն կը ներշնչուի վաւերքի մը
գործադրութեանը համար: Բայց
արդեօք անցեալը փնտրելու չե՞նք:
Ո՛չ ապաքէն այս կտակաց Հոգա-
բարձութիւնը մեղի չառ յոյսեր տը-
ւաւ որ «հին դորձերն» ալ պիտի
կարգադրէ: Բայց կ'երեւի թէ դեռ
չառ պիտի սպասենք:

Ապագայ կտակներու յոյսին աղ-
ղած ուրախութիւնը պէ՛տք է մոռ-
ցնել տայ ինչ որ կրնանք չօչալիւի
կերպով հիմա ձեռքերնիս ունենալ:
Մենք առջինները զբաղեցան
քանի մը կտակներու խնդիրներով,
մենք ալ անոնցմէ մէկ քանին կը
յիշենք աւելի կամ նուազ աղօտ
կերպով, իսկ մենք վերջը եկողները
ամենակն բան մը չպիտի դիտենան:
Ինչպէս որ տղաքները դպրոցը քա-
րէ տախտակներու վրայ մէկ կող-
մէն կը գրեն միւս կողմէն կը սրբեն
առանց հետք մը ձգելու, մենք
ալ մեր կտակներու տախտակները
կը սրբենք ու կը գրենք:

Ո՛վ հիմա կը յիշէ թէ ի՞նչ էր
այս ինչ կտակը. անուն մը մնա-
ցած է մտքերնիս, բայց ի՞նչ եղաւ
իրաւ քանի մը հազար ոսկի թող-
ուած է, եթէ չէ թողուած ինչո՞ւ
այդ անունը ատեն մը բերնէ բե-
րան պտտեցաւ: Իրաւունք մը ու-
նինք թէ չունինք, Եւթիւնին իսկ
ի՞նչ է՝ գիտցող շատ չկայ. գուցէ

օչնչ բան մըն է, թերեւ կարեւոր
է. շատ շատ գիտենք թէ Սամա-
թիոյ վարժարանին թէ եկեղեցիին
բան մը տրուած է այդ կտակէն:
Մնացածը մոռցած ենք: Երկու
երեք ալ խանութ չիտուած է. կը
ճառապէ՞ն նպատակին: Կապկաց
հոգաբարձութիւնը պիտի զբաղի՞
օչ մը այս խնդրով:

Իսկ անդին մեծը: Կը յիշէ՞ք
թէ Գարակէօղեան կտակի մըն ալ
խնդիր կայ հրապարակին վրայ.
պատմութիւնը չընենք, Պատրիար-
քարանք մեծկակ դուռ մը կը
պահանջէ Գարակէօղեաններէն, ու-
րոնք ա՛լ կարճ կապելու համար
քանի մը հազար ոսկի «նուէր» տա-
լով դորձը վերջացնել ուզեցին:
Սակարկութիւնը չյարմարեցաւ:
Պատրիարքարանը զեղջ չուզեց ընել,
Գարակէօղեաններն ալ ամբողջ դու-
ռ մըն վճարել մտքերնուն իսկ չեն
անցնենք: Ո՛վ չանցաւ, ո՛վ կոր-
սնցաւ: Բնական է որ կորսնցնողը
ոչ առ է, ոչ ան է, ալ այն աղ-
քատ տղաքներն են որք պիտի օգ-
տուէին այդ դրամէն:

Եւթիւնք թէ Գարակէօղեան-
ները իրենց առաջարկին համեմատ
տուած ըլլային 3-4,000 ոսկի: Զը-
գենք շատ հինը, միայն վերջի տարւոյ
տարիներու մէջ եթէ այդ ստակը
տուէր Գարակէօղեանները ըլլաւ
7-8,000 ոսկի եղած էր, գումար
մը որ չիւնէն աղէկ է: Այս յա-
ւելումը ուրախութիւն պիտի պատ-
ճառէր անոնց որք կը կարծեն թէ
անշարժ ստակը բարձր մըն է: Բայց
եթէ աւելի դորձնական խելքով
ամէն տարի երկուքական տղայ այդ
ստակին տուրուով Եւրոպա զրկուէր
մանկավարժութիւն սորովելու, այսօր
15-20 մանկավարժներու խումբ մը
կ'ունենայինք, ամէն տարի հիւղ-
հետէ ունենալու յոյսով ալ: Ահա
բարեք մը որ 40-50,000 ոսկիով
կտակելի չէ ձեռք ձգել կարճ ժա-
մանակի մէջ: Կրթական ի՞նչ մեծ
փոփոխութիւն առաջ պիտի դար
այսպիսի մանկավարժներու խումբի
մը պատրաստութեամբ:

Բայց եղածը եղած է. հի-
մա քարէ տախտակին վրայէն պի-
տի սրբենք Գարակէօղեան կտակը
թէ պիտի պահենք: Ո՛վ պիտի
խորհի ասոր վրայ եթէ ոչ կտակաց
Հոգաբարձութիւնը:

Խնդիրը շատ կնճռոտ չէ: Եթէ
խելքներն տեղ կ'ընէ որ դատա-
րանի միջոցաւ մեծ հաւանականու-
թիւն կայ դատը չանցնու, ինչո՞ւ
մինչեւ այսօր կը սպասուի, բան մը
ընող չկայ: Իսկ եթէ կը կարծեն որ
չառ դժուար, եթէ ոչ բոլորովին
անկարելի է օրէնքի դրութեամբ այդ
գումարը առնել Գարակէօղեաննե-
րէն, ինչո՞ւ մինչեւ հիմա չեն ուզեր
օգտուիլ Գարակէօղեաններու տրա-
մադրութիւններէն, որ է աւելի նը-
ւազ դումարով մը դորձը վերջա-
ցնել, յիշատակ մը յարգելու հա-
մար, բարեք մը ընելու համար,
վերջապէս ինչքանի համար որ կ'ուզէք:

Հիմա որ կտակաց Հոգաբար-
ձութիւնը վերջացած է վազփի
դրութեան կանոնագիրը, չե՞նք կըր-
նար յուսալ որ իշխարար ձեռնարկէ
անգործադրելի մնացած կտակնե-
րու խնդիրն: Այս իրենց պարտա-
կանութիւնն է. դաւիքէն աւելի ե-
ղածին վրայ քիչ մը խորհինք:

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ԿԱԹՈՒԼԻԿ ՀԱՅԵՐԸ

Տրապիզոնէն կը գրեն մեզ.
Հայեկէի օգոստոս 29 թերթին մէջ
«Հասակէն վեր» վերնագրով Տրապիզո-
նի Կաթողիկէ Հայոց Կաթողիկէ յօդուած
մը կարդացի, որուն կուգամ պատաս-
խանել:

Սոյն յօդուածին առջի պարբերութիւնը
բաւական ճիշդ է, զփաղագրար, բայց
մի քանի անձնաւորութիւնք չեն կրնար
մեղադրուիլ այդ մասին, զի Կաթողիկէ
հասարակութեան մեծամասնութիւնը
պատշաճ դատելով կառուցուելիք «Աս-
տուածամայր» եկեղեցւոյ ճակատն քա-
ղաքիս ամենամեծ փողոցին (Ուզուն սո-
գաղի) վրայ բանալ, հարկ դառնք քան-
դել այդ պատմական չէնքին (Միթիար-
եան վարժարանը) յետին աւերակներն:
այն չէնքին որն որ 40 տարիներէ ի վեր
միշտ ուղարկուի մեզցած էր, եւ օր ըստ
օրէ քայքայման վիճակի մէջ ինչպով
հասարակութեան աւելի յնաւ քան թէ
օրուտ ունէր եւ տխուր յիշատակ մըն էր
ունեցելոյն երկպառակութեամբ:

Գործածին միւս մասերուն գաղով
Հայ Կաթողիկէ հասարակութեան պատ-
կանաւ կառուածներու գրաւի դրութեամբ
ստակ փոխ առնուիլը բոլորովին անհիմն է:
Ճարգ սոյն եկեղեցիի հիմանք ծախ-
առած դրամներուն մեծ մասը (եթէ ոչ
ամբողջը) Եւրոպայի բարերարներէ ձեռք
բերուած են, եւ չէնք աւարտելու չափ
գումարներն եւս խոտաղուած են: Կա-
թողիկէ հասարակութիւնն ալ ըստ իր
կարողութեան կը մասնակցի այսպիսի
չեղք եւ ամենակարեւոր չէնքի մը կա-
ռուցման, զի հին եկեղեցիին խաբխու-
մէ, եւ Եթովպիոյ մատուռին անբաւական-
նէ 150 ընտանիք բաղկացեալ հասա-
րակութեան մը:

Ուրեմն, եթէ թղթակցեցիք գիտէ եւ
կամ կրնայ մեզ ապացուցանել այսպիսի
գրաւի մը տեղի ունենալը՝ թող յայտնէ
մեզ զայն, որով այսպիսի տպորէնի գոր-
ծողութեան մը բարձրագոյն պատճառ ըլլա-
լով մեր հասարակութեանը մեծ բարիք
մը ըրած պիտի ըլլայ եւ մեր երախտա-
գիտութեան արժանի: Գաւ. Ժողովին
եւ երեսփոխանին ընաւ չեն յիշեր այդ-
պիսի գրաւադրութեան մը տեղի ունե-
նալը (Վ):

«Ապագայ»-ն «Լիւթիւն»-ն նկատ-
մամբ գրուածը բոլորովին անհիմն չէ,
այլ հեւա է, զի անոր դրամը, ինչուած
քանակութեան չափ չէր, եւ թէ ընկիւ-
րութիւնը իր գրամատուցելու առճաշակեաց
կերպով չանցնուելու նպատակաւ: Տ.
Մարմարեան եպիսկոպոսի միջոցաւ այ-
լով կամ իրեն իսկ իսկ տուած էր շատ
տարիներէ ի վեր իսկ այժմ սոյն գում-
արները գրեթէ ամբողջովին հաւաքուե-
լով վերջերս 200 իրանց երկրորդ տուն
էր գնուեցաւ վառն «Աղքատախնամ» ըն-
կերութեան: Որպէսզի աւելի դիւրեւ հոգ-
ազցուին ապագային խեղճ աղքատաց
պէտքերն, եւ Ապագային մը օգնութեա-
րութիւն ըլլալ:

Իբր այժմեան Բաշա-ճաղ «Աղքատախ-
նամ» ընկերութեան » կրնամ ապահովա-
ցուել ձեռ յարգող ընթերցողներն որ սոյն
ընկերութիւնը իւր սքանչելի պարտքը
եւ մարդասիրական պատճառ անխելի կը
կատարէ, բաշխելով ըստ կարելոյն եւ

ըստ նախնոյն թէ նիւթական եւ թէ
դրամական օգնութիւններ ոչ միայն
տեղացի աղքատաց, այլ եւ մի քանի
օտար աղքատներու որք կարեն Մուշէն
Պոլիս երթալուն եւ կամ Պոլսէն եր-
կիր վերադառնալուն Տրապիզոնէն կ'անց-
նին եւ ընկերութեանս կը դիմեն:

Արդարեւ մի քանի անձանց անտար-
բերութիւնն եւ կամ իրենց արտայայտած
տարօրինակ դադախարներ մասամբ նուա-
զեցուցին ընկերութեանս եկամուտն եւ
անգամայն թիւը, բայց եւ այնպէս ոչ ոք
կրնայ ըսել թէ «Աղքատախնամ» ընկե-
րութիւնը» իր նախնական նպատակէն
չեղած է:

ԿՈՄԻՏԱՍ ՀԵՔԻՄԵԱՆ

(*)Մեր տեղեկութեանց նայելով յոյն փառա-
ւական մը որ շատ ծանօթ է Տրապիզոն մը
քանի Տրապիզոնի փոք տուած է Տ. Մարմարեան
Եպիսկոպոսին, եւ այս գումարին վճարման
կը պահանջուի թիւն ցոյց տուած է իրեն Ա-
ռաքնորդաբան ինչ փուռն ու խանութները
Ուրեմն քննեցէք: Մ. Խ.

ՄԵՐ ԻՆԻՏԵԼԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վիեննա, 4 սեպտեմբեր
Չարաչար կը խալիւնք, եթէ առանց
իրենց եւ երեսփոխանի իրենց ամէն կող-
մով դիտելու մէկէն խոշոր համոզումներ
զայնչենք եւ ինքնախաբէութեան մէջ
ընտանք:

Գիտարուեստից Կ. Վարժարանի ու-
սանողներուն կէսէն աւելին հայեր են
զորուցեալ անցեալները եւ այդ թուանշա-
նի աղագած ընտան Եւրոպայի երե-
նչէնց մեր հրապարակազրկներէն միայն
սքանչելի խմբագրական մը: Այդ խմբագ-
րականը կարգացող բոլոր պոսեցիք այդ
իրիկուն թէ՛ հպարտ եւ թէ լիք գոհու-
նակութեամբ պատկեցան, գիտնալով թէ
չառ մը սերմեր ցանուած էին զբաղումներու
զերազրիւն անդամներին մէջ եւ թէ
անոնց մակուցիւնը յանձնուած էր յոյժ
սիրող փափուկ եւ գորգուրացող ձեռ-
քերով:

Է՛ս ուրեմն, զեղարուեստից Կ. Վար-
ժարանին որուն անդամներն աշակերտող
հայն եւ եղած են՝ նոր չէ որ աշակերտ-
ներուն մեծամասնութիւնը հայեր եղած
են. Նորը միայն հայ խմբագրիչ գիտակ-
ցութիւնն է երեւի:

Ինչի հետ քանի մը կտորներ ամէն
ինչ աչք առած ռազմիրաններ եղանք այդ
վարժարանի մէջ: Հայերէն միայն ինչ յա-
ջողեցաւ յետագայ դպրութեան Ուրեմն իմ
խեղճ ընկերները, ի՞նչ եղան այդ քաջերը
եւ ընաւ քան մը չիմացայ անոնց մտօնի,
եթէ ողջ են թող իրենց խօսին թէ ի՞նչ
յետանման հասարակութեան մը մէջ ազա-
ւոր մնալու դատապարտուել են:

Ամէն անգամ որ մտաբերեցի իմ ժա-
մանակի հայ կտորի ուսանողները, աչքիս
առնէի տեղեկացեալ Բերայի աղկանց ար-
հեստանոցը եւ ցաւեցայ ու կը ցաւիմ:
Արդեօք դեռ շատ կ'ուշանայ այն ցանկա-
ւի օրը երբ մենք կը հասկնանք թէ ամե-
նէն քան ինչ բաներու պէտք ունինք:
Թո՛ղ յարա մը զխիսն դարձուն այդ օգուտ-
կար հաստատութեան մէջ քարը տեղէն
խախտուիլը ուզողին, բայց երբ նախ պէտք
էր մեր մանչերու արհեստանոց մը բանալ,
չըրկինք: Ահա աւելի քան 8 տարի է այդ
հաստատութեան կառուցուելէն ի վեր եւ
ատար մէկ զոյգը, մանչերու արուեստա-
նոցը դեռ պիտի կառուցանենք. այս վի-
ճակը վերին աստիճան բանէ մը չի հաս-
կնալ կը նշանակէ:

Առաջին պատասխանը որ կը արուի,
«ստակ չունինք» է, որ ՍՈՒՏ է. ստակ-
ները մատակարարել չէ՞ք գիտեր:

Ենթադրենք որ, նոր մանչերու ար-
հեստանոց մը կառուցանելու չափ օտակ
չունինք. գոնէ պետական երկու այդ ամե-
նագոյնագր հաստատութիւնները (Մէք-
թէպի օճէպի աստիճան) եւ (Մէքթէպի սէ-
տի ըլլալին:

Նայի նէֆիս) յանձնող հայ պատանին-
րուն օգնելու համար պզտիկ գումար մ'ալ
չունինք: Ես ինքս կը նուիրեմ ամենախո-
նար լուսմայս եւ կ'առաջարկեմ որ ար-
հեստից եւ արուեստից չքաւոր ու-
սանողներու օտարող խմբակ մը հաստա-
տուի:

Ամօթ է մեզ. աղկանցեալ համար
հիմնեցինք արհեստական վարժարան մը
եւ մանչերը իբր մեր ընկերութեան հա-
մար երկրորդական կարեւորութիւն ու-
նեցողներ՝ մտադրեցին արհեստանոց
կ'ուզէինք տառաջ քանի ինչի միայն,
որ հասնին օր մը ծոյլ չէինք վառելու:
(Միշտ հակառակ ուրիշ անդ եղածին)
մինչդեռ նախապէս արհեստագէտ երի-
տասարդներ պէտք էինք հասցնել որոնք
պիտի ըլլային անշուշտ արժանապատիւ
եւ կենսելի կուէն չի վախցող մարդիկ
եւ որոնք չի պիտի անճիղէին կարգուե-
լու օրը եկածին պէս: Արհեստ մ'ունեցող
մեր աղջիկները աւելի դժուար էրիկ մը
պիտի գտնեն եւ երեք լաւ էրիկ մը,
մինչդեռ արհեստ մ'ունեցող երիտասարդ
ները անպատճառ կնիկ մը պիտի ունեն
մերինն պէս կազմուած քաղաքի մը եւ
ընկերութեան մը մէջ:

Խօսելով, գրելով, մեր գպրոցներով
ընաւ չի պիտի հասնինք նկարագրի ունե-
ցող մարդոց սերունդ մը կազմուելու, մին-
չեւ որ գործով եւ գրամով ձեռնարկներ
չ'ունենք:

Իմ հաստատ համոզումս է, որ, ո՛չ
մի կերպ զբաղու մ'անքան զորաւոր կեր-
պով կը կազմակերպէ անհատը ինչպէս
որ եւ է արհեստ կամ արուեստ մը օղ-
րելու համար քանի մը տարի գործարանի
կամ խանութի մը մէջ աշակերտելու:
Սալի մը վրայ, ուր կամ ապացու, հե-
րեւել կամ սղոցը ձեռքը, քթանին մէջ,
նոստանիին առջեւ, ներկերով կամ կա-
ւով, աշխատիլ, քրտնիլ, մրտնիլ, աղտո-
տիլ, լուացուիլ եւ միշտ յարատեւել:
Նոյն իսկ համալսարանի ընթացք մը ա-
ւարտած մարդուն համար սղոյեղու շատ
բան կայ կտոր մը փայտ սղոյեղուն եւ
երկու համահաւասար կտորներ իրար
փակցնելու, ասեղ մը բռնել եւ ատա-
սանթիմէթը քալուած մը կարելու մէջ:
Դուրսէն այնքան պարզ երեւողը եւ շատ
իմացականութիւն չի պահանջել կարծի
տուող արհեստները կարծուածին չափ
գիւրիս չեն ձեռք բերուիր. եւ ոսկի
«Հալեմ»-ը ձեռք անցնել կարենալու
համար քանի մը տարի լրջօրէն աշխատող
մարդիկ բռնի կը կազմուին: Ապա մի
անգամ հինգածի՝ վարպետի արժանա-
պատուութեան զգացումը ծագում առածին
պէս, ալ կը տեսնէք թէ անոնք նկարա-
գիր ունեցող մարդիկ են արդէն:

«Հարկներէ» Աթէնաւոր ցուցուց թէ
մեր արհեստաւորներն ինչի՞ր ունէին սով-
նեղը կատարելութեան մօտենալու հա-
մար: Տարաբոյս չունիմ թէ մեր արհես-
տաւորներէն շատ մը յանձնապատասխան
կարալ իսկ չուզեցին այն սքանչելի յօդ-
ուածներու շարքը, եւ թէ՛ր պիտի ըլլա-
նելով մէկդի որին զանաւոր մրտադով
տուող արհեստները կարծուածին չափ
գիւրիս չեն ձեռք բերուիր. եւ ոսկի
«Հալեմ»-ը ձեռք անցնել կարենալու
համար քանի մը տարի լրջօրէն աշխատող
մարդիկ բռնի կը կազմուին: Ապա մի
անգամ հինգածի՝ վարպետի արժանա-
պատուութեան զգացումը ծագում առածին
պէս, ալ կը տեսնէք թէ անոնք նկարա-
գիր ունեցող մարդիկ են արդէն:

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

U
hu

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՐԶԻ ԱԴԱՄՔԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԺՆԱԳՐԱՆԻ
ԲՆԱԿԱՆԱԳՐԱՆԻ

30

[illegible]

S

name	_____
position	_____
company	_____
address	_____
city	_____
state	_____
zip	_____

AUGUST 8, 1970

ZHAKARIASHVILI N

—**Torgilov P. U**

MAKSEDOV LAMAS

[illegible][illegible]

100

[illegible]

1870

ՊԱՏՆԷ ԱՌԻԹ ՄԸ
Ռոպէրդ զօլէին նախկին ուսուցիչ,
րէն, ծանօթ անգլիագէտ, Դառնիկ է ք
Միլրոնեան՝ ի դերձովիւն իւր բաղմամբ
ուսանողաց՝ այս անգամ հաստատուած
Մանուկ Փաշայի վարի կողմ չան
բուլո խանի կից Մէնջետ Փաշա խա
նի տնի տնի տնի 18 անգամէն

၆၂၂, လှော်ငှက် ငါး

մանակի մէջ, ռուսանիւ առեւտրական ա-
մանակարեւոր լեզուն (կարգալ, զը-
նէ խօսիւ) պէաքէ փութան օգտու-
այս պատենն առիթէն,

ՀԻՆ ԳԻՆԻ

ԵՐԵՅԱՆ ԵՐԵՅԱՆ ԵՐԵՅԱՆ ԵՆ ՏԱՍՏԱՆԻ
ԵՐԵՅԱՆ ԵՐԵՅԱՆ ԵՐԵՅԱՆ ԵՆ ՏԱՍՏԱՆԻ

be ၎င်းတို့၏

Նոր ապագիւնած հիւանդներու: Գը զըտ
նուին յ'Օրթագիւղ հանգուցեալ Մուխթա
Յակոբ ազաի տունն, որ չատ դիւրաւ կ

4-10

Փաստորան ՆՈՒՐԻԺԱՆ ԷՖԷՆՏԻՍ
բերանացի եւ գրաւոր կերպով կամ խոր
հրակցութիւններ կուտայ՝ առանց փո
խարխուլութեան, ամեն օր ժամը 3էն
ըստ տանկաց, իր գրասենեակը թիւ 4
եւ 16 Ղալաթիա, ԵՈՒՍՈՒՅ Իզգէտար

Յ Ի գոգէտապահն

Կոլ այս ասանջանքներուն, այս անձկու-
թիւներուն :

—Բէյմօն . . . Բէյմօն, ըսաւ նո-
րորտաւ աղլէիկ՝ ծայրայեղ յուզմամբ, կը

40

. Այնքան տառապեցաւ որ , կասկա
 ղոս եղաւ . — Կը վախճանք որ ասորից բո-
 յոս պարտաւորակներն ինէ զառաւելու
 չեն ազատութիւնը նորէն գտնելու հա-
 վան . — Եթէ այսպէս էր դարեկանս, ան-
 ինքեմբոյն խոտովս ինքեցէր . . . Այն
 ամիսն Թարգման Կր համարիւ այս բանն , վառն
 ին վախն եւ թշուառ պիտի ըլլայ . . .
 Իսկ պիտի որ թիշխարակ մտածելով որ

• • • Ինչո՞ւ

Գտնանուեալք ցաւերնուզ ւամար կասնխաւ-
ը ներմէ ձեզ . . . Այլ չէք չէք տիրել
ննաիկ չէ՛ք Պապ ալ կործնեցիք թէ՛ կը
իրեք զիս . . . Սխալեցաք . . . Չիր
մարտը չէր խօսողը, ալ ձեր օրուրը
է վերջէն աւելի զնզնան, աւելի տի-
ւոր տաղիդի . . . Երեսօք, որ ձեր տիրու-
թաւորութիւն . . . Մի խախտի ըսելով եւ
յայտ փայլի լաւեցաւոր չէք ինծի նկատ-
ուիլ . . .

ըսելու եւ
1881 թ.

ամբ Բէյմսն . . . Վասն զի այս զբժ-
 արդողութիւնը ձեզ տեսած օրս ծնունդ
 Դուք զիս սիրէիք կամ ոչ, ես
 ձեզ կը սիրէի, շշմարտեմ ըտէք ինծի,
 Բէյմսն . . . Տեսէ՛ք ինչպէս հանդարտ
 ւ . . .

(Ծարտանկի)

444

(continued)

